

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-430/26-1109/2

Podgorica, 12.02.2026. godine

Za: MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA, Rimski trg 46, Podgorica
gospodinu, Niku Gjelošhaju, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog programa rada Akreditacionog tijela Crne Gore

Veza: Vaš akt br. 07-328/26-160/1 od 21.01.2026. godine

Poštovani gospodine Gjelošhaj,

Povodom *Predloga programa rada Akreditacionog tijela Crne Gore*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga programa rada i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Program rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu je godišnji strateški dokument kojim se utvrđuju i razrađuju ključne aktivnosti koje je potrebno da Akreditaciono tijelo Crne Gore sprovede u 2026 godini.

Kako je navedeno u materijalu Program rada Akreditacionog tijela Crne Gore usklađen je sa odobrenim finansijskim sredstvima i biće realizovan u skladu sa dokumentima sistema upravljanja ATCG, koji obuhvataju šest internih pravila, 13 procedura i 10 uputstava.

Program rada Akreditacionog tijela Crne Gore obuhvata sljedeće aktivnosti: Program rada ATCG i izvještavanje o radu, održavanje i razvoj sistema menadžmenta ATCG, akreditacija tijela za ocjenu usaglašenosti, ispunjavanje obaveza iz članstva ATCG u evropskim i međunarodnim organizacijama za akreditaciju, aktivnosti za očuvanje statusa potpisnika EA MLA Sporazuma, održavanje EA MLA Sporazuma, ostvarivanje punopravnog članstva u međunarodnoj organizaciji za akreditaciju, jačanje administrativno-tehničkih kapaciteta ATCG, saradnju sa zainteresovanim stranama, saradnju sa organima državne uprave, institucijama, organizacijama i udruženjima, bilateralna saradnja sa nacionalnim akreditacionim tijelima drugih država i učešće u planiranju i realizaciji projekata tehničke pomoći.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izveštaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, navedeno je da je za implementaciju Predloga programa rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu potrebno obezbijediti sredstva iz budžeta Crne Gore u iznosu od 442.900,00€. Sredstva se obezbjeđuju na godišnjem nivou a transferišu se Akreditacionom tijelu Crne Gore u 12 jednakih rata.

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2026. godinu („Službeni list Crne Gore“, br. 159/25) u okviru Ministarstva ekonomskog razvoja (organizacioni kod 40901) u okviru aktivnosti Akreditacija (programski kod 15 004 003 005) planirana su sredstva u iznosu od 442.900,00 € za ove namjene.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta nema primjedbi na Predlog Programa rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Novica Vuković

PREDLOG

Naziv dokumenta

Program rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu

Naziv organizacije

Akreditaciono tijelo Crne Gore (ATCG)

Registraski broj

100000163

Matični broj

02687810

Adresa

Bulevar revolucije 66, Podgorica

Osnivač

Vlada Crne Gore

Članovi Upravnog odbora

Prof.dr Aleksandar Vujović, predsjednik

Miomir Vulić, član

Bujar Hasangjekaj, član

Mr Milica Bečić, član

Bekim Çoba, član

Period programiranja

01.01.2026.godine – 31.12.2026 .godine

Program pripremio:

Direktor Akreditacionog tijela Crne Gore

Program usvojio:

Upravni odbor Akreditacionog tijela Crne Gore

Predsjednik Upravnog odbora

Januar 2026.godine

**PROGRAM RADA
AKREDITACIONOG TIJELA CRNE GORE
za 2026. godinu**

Sadržaj

1. UVOD	4
2. AKTIVNOSTI PLANIRANE ZA REALIZACIJU U 2026. GODINI	6
2.1 Program rada ATCG za 2026 i Izvještaj o radu za 2025	6
2.2 Održavanje i razvoj sistema menadžmenta ATCG	6
2.3 Ispunjavanje obaveza koje proističu iz članstva ATCG u evropskim i međunarodnim organizacijama za akreditaciju	8
2.4 Ostvarivanje punopravnog članstva u međunarodnoj organizaciji za akreditaciju	9
2.5 Aktivnosti ATCG u cilju održavanja statusa potpisnika EA MLA Sporazuma	9
2.6 Jačanje administrativno-tehničkih kapaciteta ATCG	10
2.7 Stavljanje u upotrebu informacionog sistema ATCG	11
2.8 Saradnja sa zainteresovanim stranama	11
2.9 Saradnja ATCG sa organima državne uprave i drugim institucijama, organizacijama i udruženjima	13
2.10 Bilateralna saradnja sa nacionalnim akreditacionim tijelima	14
drugih država	14
2.11 Učešće u planiranju i realizaciji projekata tehničke pomoći	14

1. UVOD

Oblast akreditacije u Crnoj Gori uređena je Zakonom o akreditaciji („Sl. list CG“, br. 54/09, 43/2015) čime je ostvarena potpuna usklađenost zakonodavnog okvira sa odredbama Uredbe 765/2008/EZ koje se odnose na oblast akreditacije.

Uredba (EZ) br. 765/2008, kojom se postavljaju zahtjevi za akreditaciju, uspostavila je 2008. godine jedinstven zakonski okvir za akreditaciju u Evropi, omogućavajući usklađen i harmonizovan pristup u svim državama članicama Evropske unije. Ova uredba propisuje ispunjavanje međunarodnih standarda za akreditaciju, što je operacionalizovano kroz standard MEST EN ISO/IEC 17011:2018 *Ocjenjivanje usaglašenosti – Zahtjevi za akreditaciona tijela koja akredituju tijela za ocjenjivanje usaglašenosti*, koji time postaje sastavni dio evropskog zakonodavstva.

Odluka o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore („Sl. list CG“, br. 21/07, 13/2025, 35/2025 i 117/2025), kao podzakonski akt Zakona o akreditaciji, precizno definiše djelatnost, strukturu, organizaciju i način rada Akreditacionog tijela Crne Gore (u daljem tekstu: ATCG).

Vlada Crne Gore je ovom odlukom osnovala ATCG kao nacionalno akreditaciono tijelo, koje obavlja poslove akreditacije u skladu s načelima nezavisnosti, nepristrasnosti i objektivnosti. Njegove odgovornosti i zadaci jasno su odvojeni od nadležnosti drugih državnih organa, čime se osigurava institucionalna autonomija i nepristrasno donošenje odluka.

Kao neprofitna organizacija, ATCG ne posjeduje vlasnička prava niti ima bilo kakve finansijske ili upravljačke interese u tijelima za ocjenjivanje usaglašenosti, čime se dodatno sprječava sukob interesa i garantuje transparentnost u radu.

Akreditacija je potvrda da su akreditovana tijela za ocjenu usaglašenosti (TOU) koji pružaju usluge ispitivanja, etaloniranja, kontrolisanja, sertifikacije, validacije i verifikacije nepristrasni i tehnički kompetentni za sprovođenje aktivnosti ocjene usaglašenosti definisane obimom akreditacije. To je osnov za povjerenje u njihove rezultate, na temelju kojih se često donose važne odluke.

Akreditacija sa jedne strane pruža podršku ekonomiji i u mnogim aspektima je uslov za pristup međunarodnim tržištima, dok sa druge strane doprinosi zaštiti potrošača i ostvarivanju javnog interesa u drugim oblastima, kao što su zaštita zdravlja, zaštita životne sredine, zaštita informacija i slično.

Za određena područja ocjene usaglašenosti, akreditacija može biti obavezna prema zakonodavstvu, kao što je slučaj sa propisima koji regulišu monitoring životne sredine, zakonska mjerila, bezbjednost i kvalitet hrane, i slična pitanja. Osim toga, akreditacija se

primjenjuje i u nereguliranim područjima, jer doprinosi uspostavljanju povjerenja između dobavljača i njihovih klijenata. Na ovaj način, akreditacija igra ključnu ulogu u potvrđivanju kompetentnosti i pouzdanosti organizacija, bez obzira na to da li je zakonski propisana ili dobrovoljna.

Područje primjene akreditacije se kontinuirano širi, posebno u oblastima kao što su informacione tehnologije, sajber bezbednost, digitalizacija, zaštita podataka, robotizacija, telekomunikacije, elektronska identifikacija, kao i u sektorima zdravstva, saobraćaja, ekologije i energetske efikasnosti.

Utvrđena misija ATCG – *"Uspostaviti, održavati, stalno razvijati i promovisati savremen i transparentan sistem akreditacije u Crnoj Gori, u skladu s najboljom evropskom i međunarodnom praksom"* – dosljedno se potvrđuje kroz rad ATCG. Vizija Nacionalnog akreditacionog tijela usmjerena je na osiguravanje prepoznatljivosti i priznavanja nacionalnog sistema akreditacije na regionalnom i međunarodnom nivou. To se postiže kroz stručan i kompetentan rad, aktivno članstvo u evropskim i međunarodnim organizacijama za akreditaciju, sprovođenje relevantnih multilateralnih sporazuma i izgradnju ugleda.

Zainteresovane strane zajednički doprinose razvoju nacionalnog sistema akreditacije, čime se akreditacija potvrđuje kao najpouzdaniji dokaz kompetentnosti tijela za ocjenjivanje usaglašenosti. Time se osigurava povjerenje u rezultate ispitivanja, etaloniranja, kontrolisanja i sertifikacije, što doprinosi jačanju kvaliteta i sigurnosti u različitim sektorima.

Znak akreditacije izdat od Crnogorskog akreditacionog tijela predstavlja garanciju povjerenja, kredibiliteta i međunarodne uporedljivosti. Ovaj status dodatno je potvrđen potpisivanjem multilateralnog sporazuma sa Evropskom kooperacijom za akreditaciju (EA MLA) 6. decembra 2023. godine, u oblastima ispitivanja, etaloniranja, medicinskih ispitivanja, kontrolisanja i sertifikacije proizvoda.

Ovaj značajan korak nedvosmisleno potvrđuje proevropski pravac ATCG i njegovu posvećenost ispunjavanju evropskih standarda. Ujedno, predstavlja i važan doprinos zatvaranju Poglavlja 1, koje se odnosi na slobodan protok roba, dodatno jačajući integraciju Crne Gore u evropski ekonomski prostor.

Održivost stabilnog i kontinuiranog sprovođenja vjerodostojnog sistema akreditacije u Crnoj Gori. počiva na ključnim pretpostavkama, uključujući finansijsku stabilnost, zapošljavanje i kontinuirano osposobljavanje kadra u skladu s potrebama sistema, kao i obezbjeđivanje stabilnih i adekvatnih radnih uslova.

ATCG sprovodi akreditaciju u svim oblastima gdje postoji interes i potreba, osiguravajući efikasnost, međunarodnu uporedivost i visok kvalitet usluga. Procesi akreditacije realizuju se u skladu s najvišim standardima, uz stalnu posvećenost transparentnosti i profesionalizmu, čime se obezbjeđuje zadovoljstvo svih zainteresovanih strana.

U cilju transparentnosti rada, opšta akta koja regulišu poslovanje ATCG, godišnji programi rada, godišnji Izvještaji o radu, Registar akreditovanih tijela sa obimima akreditacija i druge relevantne informacije dostupne su javnosti putem sajta www.akreditacija.me.

U okviru Zakona o budžetu za 2026. godinu, za potrebe redovnog poslovanja ATCG u 2026. godini kao i njegovog rada na sprovođenju aktivnosti u 2026. godini opredijeljena su sredstva iz budžeta Crne Gore.

Programom rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu, utvrđuju se i opisuju aktivnosti koje ATCG planira realizovati tokom poslovne 2026. godine.

2. AKTIVNOSTI PLANIRANE ZA REALIZACIJU U 2026. GODINI

2.1 Program rada ATCG za 2026 i Izvještaj o radu za 2025

U skladu sa Odlukom o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore i Zakonom o akreditaciji, Upravni odbor Akreditacionog tijela Crne Gore razmotriće i usvojiti Program rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu u januaru 2026. godine. Upravni odbor će, takođe, razmotriti i usvojiti Izvještaj o radu Akreditacionog tijela Crne Gore za 2025. godinu, uključujući finansijske iskaze, u prvom kvartalu 2026. godine.

Nakon usvajanja Programa rada i Izvještaja o radu, navedeni akti biće dostavljeni nadležnom Ministarstvu ekonomskog razvoja, koje će ih uputiti u dalju proceduru razmatranja i usvajanja od strane Vlade Crne Gore. Po dobijanju saglasnosti Vlade Crne Gore, Program rada za 2026. godinu i Izvještaj o radu za 2025. godinu biće objavljeni na zvaničnoj internet stranici Akreditacionog tijela Crne Gore.

2.2 Održavanje i razvoj sistema menadžmenta ATCG

Program rada ATCG usklađen je s odobrenim finansijskim sredstvima i biće realizovan u skladu s dokumentima sistema upravljanja ATCG, koji obuhvataju šest internih pravila i 13 procedura i 10 uputstava. On je takođe usklađen sa zahtjevima međunarodnog standarda za akreditaciona tijela MEST EN ISO/IEC 17011:2018, kao i sa uputstvima i preporukama ključnih evropskih i međunarodnih organizacija za akreditaciju: Evropske organizacije za akreditaciju (EA) i Globale saradnje za akreditaciju GLOBAC koja je nastala spajanjem Međunarodne organizacije za akreditaciju laboratorija (ILAC) i Međunarodnog akreditacijskog foruma (IAF).

Program rada ATCG obuhvata sljedeće aktivnosti:

- ✓ Program rada ATCG i izvještavanje o radu
- ✓ Održavanje i razvoj sistema menadžmenta ATCG
- ✓ Akreditacija tijela za ocjenu usaglašenosti
- ✓ Ispunjavanje obaveza iz članstva ATCG u evropskim i međunarodnim organizacijama za akreditaciju
- ✓ Aktivnosti za očuvanje statusa potpisnika EA MLA Sporazuma
- ✓ Održavanje EA MLA Sporazuma
- ✓ Ostvarivanje punopravnog članstva u međunarodnoj organizaciji za akreditaciju
- ✓ Jačanje administrativno-tehničkih kapaciteta ATCG
- ✓ Saradnja sa zainteresovanim stranama
- ✓ Saradnja s organima državne uprave, institucijama, organizacijama i udruženjima
- ✓ Bilateralna saradnja s nacionalnim akreditacionim tijelima drugih država

✓ Učešće u planiranju i realizaciji projekata tehničke pomoći

Ovim pristupom ATCG osigurava dosljednu primjenu međunarodnih standarda, unapređuje kvalitet akreditacionih procesa i jača svoju ulogu u nacionalnom i međunarodnom kontekstu.

U odnosu na nova normativna dokumenta evopske i međunarodnih EA/GLOBAC ATCG će u 2026. godini kontinuirano ažurirati ZPR.01.27 Listu dokumenata koja sadrži zahtjeve koje treba da ispuni podnosilac Zahtjeva za akreditaciju i akreditovano TOU.

Imajući u vidu eventualne promjene u dokumentaciji ATCG, a samim tim i procedurama rada, u toku 2026. godine realizovaće se najmanje jedna interna provjera cjelokupnog sistema menadžmenta kvalitetom i najmanje jedno preispitivanje od strane rukovodstva kako bi se potvrdilo da ATCG svoj rad obavlja u skladu sa zahtjevima standarda MEST EN ISO/IEC 17011:2018 i uspostavljenim pravilima i procedurama rada. Interna provjera će obuhvatiti primjenu izmijenjenih dokumenata ATCG, provjeru usaglašenosti sistema menadžmenta ATCG sa zahtjevima standarda MEST EN ISO/IEC 17011:2018 i drugim obavezujućim dokumentima evropske i međunarodne organizacije za akreditaciju EA i GLOBAC-a.

Krajem 2025. godine, u nacionalnom sistemu akreditacije nalazila su se ukupno 42 tijela za ocjenjivanje usaglašenosti (TOU) sa aktivnim statusom akreditacije, kao i jedno tijelo pod dobrovoljnom suspenzijom (kontrolno tijelo). Od ukupnog broja tijela sa aktivnim statusom akreditacije, 28 su laboratorije za ispitivanje, 2 laboratorije za etaloniranje, 2 medicinske laboratorije, 5 kontrolnih tijela, 3 sertifikaciona tijela za sertifikaciju proizvoda i 2 sertifikaciona tijela za sertifikaciju sistema menadžmenta.

Na osnovu dosadašnjeg interesovanja klijenata i obavljenih razgovora sa njima, Akreditaciono tijelo Crne Gore procjenjuje da će tokom 2026. godine biti akreditovana najmanje **četiri (4)** nova tijela za ocjenjivanje usaglašenosti.

Shodno Planu redovnih nadzornih aktivnosti i ponovnih ocjenjivanja akreditovanih tijela, te u skladu sa programima ocjenjivanja za svako tijelo ponaosob, u toku 2026. godine realizovaće se sljedeće aktivnosti:

- **24 redovna ocjenjivanja** u akreditovanim laboratorijama za ispitivanje
- **1 redovno ocjenjivanje** laboratorije za kalibraciju
- **2 redovna ocjenjivanja** medicinskih laboratorija, u skladu s dodijeljenim obimom akreditacije
- **4 redovna ocjenjivanja** kontrolnih tijela, prema dodijeljenom obimu akreditacije
- **3 redovna ocjenjivanja** za sertifikaciona tijela za proizvode
- **2 redovna ocjenjivanja** za sertifikaciona tijela za sisteme menadžmenta
- **4 ponovna ocjenjivanja shodno pravilima akreditacije**, prije isteka važenja dodjeljenog sertifikata o akreditaciji u cilju obnavljanja akreditacije tj. produžetka važenja sertifikata o akreditaciji za period od četiri godine

Ovaj plan aktivnosti omogućava kontinuirano praćenje i osiguranje usklađenosti akreditovanih tijela sa važećim standardima i propisima.

U slučaju vanrednih okolnosti, koje su izvan kontrole ATCG-a, a koje bi privremeno spriječile sprovođenje redovnih nadzornih posjeta i primjenu dokumenata na propisani način, ATCG će preduzeti mjere kako bi osigurao kontinuitet aktivnosti ocjenjivanja. U takvim situacijama, za aktivnosti predviđene fazom ocjenjivanja na licu mjesta, ATCG će primijeniti alternativne tehnike ocjenjivanja, u razumnom opsegu, koje omogućavaju utvrđivanje kompetentnosti tijela za ocjenu usaglašenosti (TOU) i ispunjavanje kriterijuma akreditacije.

Akreditaciono tijelo će svojim resursima u punom kapacitetu preispitati i prihvatiti sve zahtjeve za proširenje obima akreditacije u dodijeljenim oblastima

U 2026. godini Akreditaciono tijelo Crne Gore (ATCG) posebnu pažnju usmjeriće na proširenje mreže akreditovanih tijela u oblasti medicinskih ispitivanja. Ova aktivnost zasniva se na članu 217 Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni list CG“, br. 91/2025 i 121/2025), kojim je propisano da, u slučaju kada zdravstvena ustanova raspolaže laboratorijskim kapacitetima, izdavanju sertifikata mora prethoditi akreditacija laboratorije od strane Akreditacionog tijela Crne Gore, u skladu sa posebnim zakonom i relevantnim međunarodnim standardima.

Cilj navedenih aktivnosti je akreditacija Kliničkog centra kao referentne i vodeće zdravstvene ustanove, čime se potvrđuje visok nivo stručnosti, pouzdanost laboratorijskih rezultata i usklađenost sa međunarodnim standardima kvaliteta. Realizacija ovog cilja predstavlja značajan doprinos unapređenju zdravstvenog sistema, kao i jačanju povjerenja pacijenata i zdravstvenih profesionalaca u zdravstvene usluge.

2.3 Ispunjavanje obaveza koje proističu iz članstva ATCG u evropskim i međunarodnim organizacijama za akreditaciju

ATCG je punopravni član Evropske kooperacije za akreditaciju (EA - European co-operation for Accreditation) i pridruženi član međunarodne organizacije za akreditaciju - Globalna saradnja za akreditaciju (Global Accreditation Cooperation Incorporated). ATCG će tokom 2026. godine nastaviti sa aktivnim učešćem u radu ovih organizacija.

Shodno obavezama koje proističu iz punopravnog članstva u EA, tokom 2026. godine ATCG će:

- doprinositi radu EA kroz učešće u razvoju dokumenata i smjernica EA putem davanja komentara na nacрте dokumenata i glasanja u cilju njihovog konačnog usvajanja;
- razmjenjivati informacije sa EA putem odgovaranja na dostavljene upite u vezi sa radom ATCG i sistemom akreditacije u Crnoj Gori;
- učestvovati u inicijativama i aktivnostima na daljem razvoju EA i harmonizaciji evropske akreditacije;
- obezbijediti da predstavnici ATCG redovno učestvuju u radu i prisustvuju zvaničnim sjednicama upravljačkih i stručnih tijela EA i to: Generalne Skupštine (EA GA), Komiteta za multilateralne sporazume (EA MAC), Komiteta za laboratorije (EA LC), Komiteta za kontrolna tijela (EA IC), Komiteta za sertifikaciona tijela (EA CC), Komiteta za horizontalnu harmonizaciju (EA HHC) i Komunikacione mreže (CN);
- blagovremeno, u skladu sa utvrđenim rokovima, izvrši uplatu sredstava za godišnju članarinu u EA za 2026. godinu.

Shodno obavezama koje proističu iz pridruženog članstva u međunarodnoj organizaciji za akreditaciju - Global Accreditation Cooperation Incorporated, tokom 2026. godine ATCG će:

- doprinosi radu kroz učešće u razvoju dokumenta i smjernica ove međunarodne organizacije za akreditaciju (za sada bez prava glasanja o dokumentima);
- učestvovati u inicijativama i aktivnostima na daljem razvoju ove međunarodne organizacije i harmonizaciji akreditacije na globalnom nivou;
- obezbijediti da predstavnici ATCG učestvuju u radu i prisustvuju zvaničnim sjednicama upravljačkih i stručnih tijela ove međunarodne organizacije, u skladu sa mogućnostima i prioritetima;
- blagovremeno, u skladu sa utvrđenim rokovima, izvrši uplatu sredstava za godišnju članarinu u Global Accreditation Cooperation Incorporated za 2026.godinu.

2.4 Ostvarivanje punopravnog članstva u međunarodnoj organizaciji za akreditaciju

Kao što je naznačeno u Poglavlju 2.3. ovog dokumenta, ATCG za sada ima status pridruženog člana međunarodne organizacije za akreditaciju - Global Accreditation Cooperation Incorporated (GLOBAC).

Ova jedinstvena međunarodna organizacija za akreditaciju je formalno nastala u drugoj polovini 2025. godine nakon višegodišnjeg projekta objedinjavanja dvije do tada postojeće međunarodne organizacije za akreditaciju: Međunarodne organizacije za akreditaciju laboratorija (ILAC) i Međunarodnog akreditacijskog foruma (IAF). Kao datum njenog zvaničnog početka rada određen je 1. Januar 2026. godine.

Da bi neko nacionalno akreditaciono tijelo ostvarilo status punopravnog člana u novoosnovanoj međunarodnoj organizaciji za akreditaciju, ključni preduslov je da to akreditaciono tijelo prvenstveno ostvari status potpisnika MRA sporazuma (multilateralni sporazum o priznavanju akreditacije na globalnom nivou). Za nacionalna akreditaciona tijela iz Evrope, a koje su članice Evropske kooperacije za akreditaciju (EA), MRA sporazum je u direktnoj korelaciji sa EA MLA sporazumom (multilateralni sporazum o priznavanju akreditacije u Evropskoj Uniji koji se realizuje pod okriljem EA).

Neposredno po okončanju aktuelnog postupka EA Peer evaluacije (follow up) i potvrđivanja statusa ATCG kao potpisnika EA MLA Sporazuma (okončanje postupka se očekuje u maju 2026. godine), ATCG će inicirati aktivnosti koje vode ostvarivanju statusa potpisnika MRA sporazuma (u obimu koji je ekvivalentan dodijeljenom obimu EA MLA Sporazuma) i punopravnog člana u Global Accreditation Cooperation Incorporated.

2.5 Aktivnosti ATCG u cilju održavanja statusa potpisnika EA MLA Sporazuma

ATCG kao potpisnik EA MLA sporazuma u šemama akreditacije ispitnih laboratorija (EN ISO/IEC 17025) uključujući laboratorije za medicinska ispitivanja (EN ISO 15189), kalibracionih laboratorija (EN ISO/IEC 17025), kontrolnih tijela (EN ISO/IEC 17020) i sertifikacionih tijela za proizvode (EN ISO/IEC 17065) ima formalnu potvrdu da je ATCG i nacionalni sistem akreditacije na istom nivou sa sistemima akreditacije drugih zemalja članica EU. Na taj način ATCG promovira mjesto i ulogu akreditacije u infrastrukturi kvaliteta Crne Gore, te svoj doprinos slobodnom kretanju roba i usluga, i sigurnosti i zaštiti potrošača.

Obaveza međunarodne saradnje, odnosno ispunjenje zahtjeva za članstvom u EA proizlazi iz Uredbe (EZ) br. 765/2008 o akreditaciji i nadzoru nad tržištem. ATCG je pod stalnim nadzorom EA koja sprovodi periodične evaluacije rada ATCG.

Nakon ponovne evaluacije od strane peer evaluatora, a radi praćenja efektivnosti sprovedenih korektivnih mjera za neusaglašenosti utvrđene tokom posjete, EA Komitet za multilateralne sporazume (EA MAC) je odredio da termin follow-up posjete bude u martu 2026. godine.

Predmet dodatnog ocjenjivanja će biti dvije šeme akreditacije za kontrolisanje (kontrolna tijela akreditovana u skladu sa EN ISO/IEC 17020) sertifikaciju proizvoda (sertifikaciona tijela za proizvode akreditovana u skladu sa EN ISO/IEC 17065).

Dodatno ocjenjivanje će se realizovati u skladu sa procedurom EA-2/02 M: 2025 i EA Policy and Procedures for the Multilateral Agreement (Annex 9).

Očekuje se da će EA Komitet za multilateralne sporazume (EA MAC) nakon toga donijeti odluku o zadržavanju statusa ATCG kao potpisnice EA MLA sporazuma, te odrediti termin sljedeće re-evaluacije rada ATCG.

2.6 Jačanje administrativno-tehničkih kapaciteta ATCG

Polazeći od činjenice da rad i poslovanje ATCG u najvećoj mjeri zavisi od stručnosti, kompetentnosti i motivisanosti stalno zaposlenog osoblja, u 2026. godine će se nastaviti sa njihovim daljim stručnim obučavanjem i usavršavanjem. Očekuje da svi zaposleni tokom 2026. godine budu učesnici odgovarajućih obuka u trajanju od najmanje deset radnih dana po zaposlenom.

Trenutno, Akreditaciono tijelo Crne Gore ima trinaest zaposlenih izvršilaca sa kojima ima zaključen ugovor o radu, a koji obavljaju složene organizacione i stručne poslove u skladu sa Pravilnikom o sistematizaciji i organizaciji radnih mjesta.

Tokom 2026. godine planirano je zapošljavanje savjetnika u Odjeljenju za akreditaciju sertifikacionih tijela, imajući u vidu da će fokus rada ovog odjeljenja biti usmjeren na aktivnosti koje će omogućiti da šema za sisteme menadžmenta (MEST EN ISO 17021-1) u narednom periodu bude obuhvaćena EA MLA sporazumom.

Takođe, u skladu sa preporukama Državne revizorske institucije (DRI), planirano je da ATCG u okviru svoje organizacije oformi službu za računovodstvo, kako bi sopstvenim kapacitetima obezbijedio ažurno i tačno vođenje računovodstvenih evidencija, kao i punu odgovornost za njihovu tačnost. Predviđeno je da novozaposleno lice, koje je po struci diplomirani ekonomista, istovremeno obavlja i poslove službenika za javne nabavke.

Osim stalno zaposlenom osoblju kao i novozaposlenim, ATCG će tokom 2026. godine planirati, organizovati i realizovati obuke koje su namijenjene eksternom osoblju ATCG, tj. ocjenjivačima ATCG i kandidatima za ova zvanja, kao i članovima upravljačkih, stručnih i savjetodavnih tijela ATCG.

Obuke koje se planiraju realizovati tokom 2026. godine uključuju:

- najmanje 3 višednevne stručne obuke po pojedinim šemama akreditacije, namijenjene stalno zaposlenom osoblju, članovima stručnih tijela ATCG, kao i ocjenjivačima i kandidatima za ova zvanja;
- najmanje 5 obuka opšteg tipa po pojedinim temama koje direktno ili indirektno tangiraju akreditaciju i/ili ocjenjivanje usaglašenosti, namijenjene stalno zaposlenom osoblju i članovima upravljačkih i stručnih tijela ATCG;

- najmanje 5 internih stručnih obuka namijenjenih jačanju kompetentnosti i harmonizaciji rada ocjenjivača ATCG;
- najmanje 5 internih stručnih obuka namijenjenih kandidatima za ocjenjivače;
- najmanje 1 studijska posjeta predstavnika ATCG drugom nacionalnom akreditacionom tijelu u cilju poređenja rada i razmjene iskustva.

Tokom 2026. godine, shodno potrebama i mogućnostima, predstavnici ATCG će prisustvovati konferencijama, savjetovanjima i skupovima koje se odnose ili tangiraju teme akreditacije ili ocjenjivanja usaglašenosti, a koje organizuju organi državne uprave, stručna udruženja, institucije infrastrukture kvaliteta kao i druge institucije/organizacije sa teritorije Crne Gore ili inostranstva.

Planira se rast broja vodećih ocjenjivača u šemi sertifikacionih tijela za proizvode (jedan), kontrolnih tijela (jedan) i laboratorija (jedan). Takođe je planiran rast broja tehničkih eksperata u oblasti građevinskih proizvoda (1), i tehničkih ocjenjivača za oblast hrane (1) i oblast organske proizvodnje i zaštite oznake porijekla i geografske oznake (1).

Imajući u vidu da efektivnost i efikasnost ocjenjivanja tijela za ocjenu usaglašenosti za potrebe akreditacije i praćenja kompetentnosti akreditovanih organizacija u najvećoj mjeri zavisi od kompetentnosti ocjenjivačkog tima, odnosno od samih ocjenjivača, neophodno je nastaviti sa usavršavanjem i obučavanjem registrovanih ocjenjivača i tehničkih eksperata ATCG kao i sa sprovođenjem obuke za potrebe imenovanja novih kandidata u ova zvanja.

U saradnji sa Komisijom za izbor i praćenje ocjenjivača definisaće se programi obuke za sve šeme akreditacije, organizovati razmjena iskustava i edukacije vodećih ocjenjivača sa ocjenjivačima akreditacionih tijela iz regiona, omogućiće se učešće zaposlenima, prema području rada, u radu svih upravnih i stručnih radnih tijela EA i prisustvo obuci koje EA organizuje radi razmjene iskustva sa zaposlenima drugih akreditacionih tijela i radi unapređenja stručnih znanja. Planira se da ATCG bude domaćin kolegama iz drugih nacionalnih akreditacionih tijela zemalja EU i regiona.

2.7 Stavljanje u upotrebu informacionog sistema ATCG

Tokom 2025. godine, u saradnji sa eksterno angažovanom softverskom kompanijom, uspostavljeni su okviri budućeg informacionog sistema ATCG i pripremljen je njegov testni model.

Tokom I kvartala 2026. godine ATCG će nastaviti sa aktivnostima preispitivanja i daljeg unapređivanja testnog modela, nakon čega će se očekuje stavljanje IT sistema u operativnu funkciju.

Osnovna namjena IT sistema ATCG je efektivno upravljanje dokumentima (DMS sistem) i povećanje efektivnosti i efikasnosti procesa rada ATCG, uključujući i proces akreditacije tijela za ocjenjivanje usaglašenosti.

2.8 Saradnja sa zainteresovanim stranama

Kako bi bilo u mogućnosti da osigura transparentnost rada i brzu dostupnost svih relevantnih informacija, ATCG će i u 2026. godini na web stranici redovno ažurirati sve informacije o svom radu i o akreditovanim tijelima, u cilju pravovremenog upoznavanja sa svim aktuelnostima koje su u vezi sa akreditacijom.

Planira se da u toku 2026. godine budu sprovedene aktivnosti s ciljem poboljšanja sadržaja web portala ATCG. Posebna pažnja biće posvećena unapređenju dijela portala na engleskom jeziku, kako bi se omogućio lakši pristup aktuelnim informacijama i javno dostupnoj dokumentaciji, posebno za korisnike iz inostranstva. Takođe, planira se poboljšanje prisutnosti ATCG-a na društvenim mrežama (npr. LinkedIn), kako bi se obezbijedila veća dostupnost informacija o radu ATCG-a i njegovim aktivnostima široj javnosti i relevantnim zainteresovanim stranama.

U slučaju postojanja jasnih i opravdanih indicija sa tržišta ili u slučaju formalne inicijative od zainteresovanih strana za razvojem novih usluga akreditacije, Služba za razvoj i međunarodnu saradnju će uz predhodnu saglasnost najvišeg rukovodstva ATCG a shodno uspostavljenoj proceduri za razvoj šema akreditacije tokom 2026. godine aktivno učestvovati u postupku razvoja novih usluga akreditacije ili proširenja postojećih šema na nove oblasti ocjenjivanja usaglašenosti. Neki od primjera potencijalno interesantnih šema akreditacije u Crnoj Gori su sertifikacija osoblja (MEST EN ISO/IEC 17024) i validacija i verifikacija (prema MEST EN ISO/IEC 17029 i MEST EN ISO 14065).

Nadalje, Služba za akreditaciju će i dalje osiguravati pravovremeno odgovaranje na upite fizičkih i pravnih lica kako iz Crne Gore, tako i iz inostranstva na pitanja iz oblasti akreditacije, postupcima i odlukama o ostvarivanju prava na pristup informacijama u skladu sa zakonskim obavezama.

U trećem kvartalu 2026. godine ATCG će realizovati jednodnevnu radionicu sa ciljem prikupljanja podataka o zadovoljstvu zainteresovanih strana i njihovim daljnim potrebama i očekivanjima u pogledu akreditacije. Takođe, ATCG će tokom 2026. godine nastaviti da podstiče akreditovane organizacije i druge zainteresovane strane da uzmu učešća u anonimnoj anketi koja je objavljena bez vremenskog ograničenja na web portalu ATCG.

Informacije o zadovoljstvu i potrebama zainteresovanih strana dobijene iz gore navedenih izvora biće predmet analize najvišeg rukovodstva i poslužiće kao smjernice za dalja poboljšavanja.

U cilju promocije akreditacije (njene uloge, značaja kao i benefita koje ona donosi za organizaciju), kao i u cilju motivacije da uđu u proces akreditacije, a takođe Akreditaciono tijelo će tokom 2026. godine nastaviti ostvarivanje direktnih kontakata sa predstavnicima organizacija koje su potencijalni kandidati za akreditaciju (najmanje 8).

Radi upoznavanja sa akreditacijom i podizanja svijesti o njenoj ulozi i značaju kod zainteresovanih strana, ATCG će tokom 2026. godine realizovati najmanje tri okrugla stola, koja će se baviti opštim i/ili specifičnim temama akreditacije. Tematske oblasti mogu obuhvatiti, na primjer, akreditaciju verifikatora emisija gasova staklene bašte, akreditaciju medicinskih laboratorija, kao i akreditaciju sertifikacionih tijela u oblasti PGO (proizvodnih gotovih objekata) i PDI (proizvodne i distribucijske infrastrukture). Takođe, planira se organizovanje promocije značaja akreditacije povodom obilježavanja Svetskog dana akreditacije, kako bi se dodatno podigla svijest o važnosti akreditacije u različitim sektorim. Takođe se planira i panel diskusija na temu Izazovi u akreditaciju sa predstavnicima drugih nacionalnih akreditacionih tijela.

Akreditaciono tijelo će nastaviti da osigurava održavanje e-Registra akreditovanih tijela, te suspendovanih i povučenih akreditacija i osiguravati pravovremeno odgovaranje na upite

fizičkih i pravnih lica na pitanja iz područja akreditacije, te će ispunjavati obaveze u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama.

2.9 Saradnja ATCG sa organima državne uprave i drugim institucijama, organizacijama i udruženjima

U 2026. godini Akreditaciono tijelo će nastaviti proaktivan pristup prema organima državne uprave i resornim ministarstvima vezano za donošenje propisa u Crnoj Gori kojima se zahtijeva akreditacija kako bi se prije stupanja na snagu propisa definisala relevantna šema akreditacije, odnosno razjasnila uloga ATCG i izbjegle kasnije nedorečenosti u sprovođenju.

ATCG ima svoje predstavnike u Radnoj grupi za vođenje pregovora u pregovaračkoj oblasti I – sloboda kretanja roba pa preko svog predstavnika obavještava i Evropsku komisiju o napretku u oblasti akreditacije. ATCG će u toku 2026. godine nastaviti sa učešćem u aktivnostima saradnje sa nadležnim organima državne uprave po pitanju procesa pristupanja Crne Gore EU a koja se odnose na oblast akreditacije i ocjenjivanja usaglašenosti. Tu se prevashodno misli: na učešće u aktivnostima planiranja i sprovođenja Programa pridruživanja Crne Gore Evropskoj Uniji (PPCG), na redovnu pripremu informacija potrebnih za izradu godišnjih priloga Izvještaju EK o napretku Crne Gore, redovnu pripremu materijala i učešća na sastancima Pododbora za trgovinu, industriju, carine, poreze kao i na učešće u radu Radne grupe za Poglavlje 1 – Slobodan protok robe.

ATCG će tokom 2026. godine inicirati teme koje će rezultirati aktivnim uključivanjem upravljačkih, stručnih i savjetodavnih tijela, kako bi bila olakšana potrebna podrška ATCG u donošenju zahtjevanih propisa usaglašenih sa EU regulativom i prepoznavanju regulisanih oblasti akreditacije.

Takođe, kao i u prethodnom periodu, nove šeme akreditacije i nova područja aktivnosti ATCG će se razvijati u bliskoj saradnji s tijelima državne uprave kroz postupak pripreme nacionalnog zakonodavstva, u smislu prepoznavanja akreditacije kao sredstva u izgradnji povjerenja sa partnerima u EU i kao ključnog faktora za pristup tržištima članica EU.

Cilj ove saradnje je da se principi koji su usvojeni Zakonom o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda, koji je krovni zakon za preuzimanje direktiva novog pristupa EU, primjene i u drugim oblastima u kojima država propisuje obavezno ocjenjivanje usaglašenosti.

Bliska i čvrsta saradnja između državnih organa - donosioca propisa i Akreditacionog tijela Crne Gore je važna kako bi se olakšalo i omogućilo da usluge koje pružaju ATCG i njegova akreditovana TOU, zadovoljavaju potrebe i očekivanja organa vlasti - donosioca propisa u Crnoj Gori.

Budući da se akreditacija, između ostalog, sprovodi i na osnovu podzakonskih propisa donesenih u skladu sa Zakonom o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti i drugih sektorskih zakona koji uređuju razne oblasti za očekivati je da bi donošenje novih podzakonskih akata doprinijelo povećanju broja akreditovanih tijela za ocjenu usaglašenosti.

Na osnovu inicijative zainteresovanih strana za razvojem novih usluga akreditacije, a u slučaju postojanja jasnih i opravdanih potreba tržišta, ATCG će shodno uspostavljenoj proceduri za

razvoj šema akreditacije tokom 2026. godine pristupiti postupku razvoja novih šema akreditacije ili proširenja postojećih šema akreditacije na nove oblasti ocjenjivanja usaglašenosti. Neki od primjera potencijalno interesantnih novih šema akreditacije u Crnoj Gori su sertifikacija osoblja (prema standardu ISO/IEC 17024) i validacija i verifikacija izvještaja o zaštiti životne sredine (prema standardima ISO/IEC 17029 i ISO 14065).

I u 2026. godini, ATCG će nastaviti da održava i razvija saradnju sa institucijama infrastrukture kvaliteta, kao što su Zavod za metrologiju i Institut za standardizaciju, kao i sa Privrednom komorom Crne Gore. Saradnja će biti fokusirana na zajedničko učešće i organizaciju stručnih skupova, sa ciljem promocije akreditacije i tumačenja njene uloge u ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda i procesa, kao i u sprovođenju tehničkih propisa koji obavezuju proizvođače.

U 2026. godini Akreditaciono tijelo Crne Gore posvetiće posebnu pažnju unapređenju sistemskog promovisanja akreditacije kroz realizaciju niza aktivnosti, među kojima su učešće zaposlenih na konferencijama i stručnim skupovima u organizaciji stručnih udruženja, komora i akreditacionih tijela iz regiona.

Poseban akcenat biće stavljen na kontinuirano promovisanje značaja i svrsishodnosti akreditacije među stručnim komorama, komisijama i regulatornim tijelima, sa ciljem daljeg podizanja svijesti o njenoj ulozi u obezbjeđivanju kvaliteta i usklađenosti u različitim industrijama i sektorima.

Predstavnici ATCG će aktivno učestvovati u radu Koordinacionog odbora Privredne komore Crne Gore, realizaciji Programske linije za uvođenje međunarodnih standarda u okviru Ministarstva ekonomskog razvoja, kao i Komisije za akreditaciju medicinskih ustanova.

2.10 Bilateralna saradnja sa nacionalnim akreditacionim tijelima drugih država

Tokom 2026. godine Akreditaciono tijelo Crne Gore obezbijediće intenziviranje saradnje sa drugim nacionalnim akreditacionim tijelima, naročito sa akreditacionim tijelima iz zemalja regiona. Ova saradnja obuhvatiće razmjenu informacija i iskustava, razmjenu ocjenjivača, kao i organizovanje zajedničkih skupova, obuka i drugih vidova stručne saradnje.

Očekuje se da tokom 2026. godine ATCG u saradnji sa UO ATCG ostvari sličnu saradnju i sa drugim nacionalnim akreditacionim tijelima na obostranu korist i potpiše najmanje 3 nova bilateralna sporazuma o poslovno-tehničkoj saradnji sa drugim nacionalnim akreditacionim tijelima.

2.11 Učešće u planiranju i realizaciji projekata tehničke pomoći

U toku 2026. godine ATCG će nastojati da obezbijedi učešće u projektima tehničke pomoći namijenjenim daljem razvoju njegovih institucionalnih kapaciteta i jačanju sistema akreditacije u Crnoj Gori.

Tokom prve polovine 2026. godine očekuje se otpočinjanje aktivnosti u okviru regionalnog GIZ projekta pod nazivom „*Single Market Academy: Building Expertise in Accreditation*“ namijenjenog daljem razvoju nacionalnih akreditacionih tijela kao i harmonizaciji nacionalnih

sistema akreditacije u regionu Zapadnog Balkana. ATCG, kao jedan od učesnika ovog projekta, će dati svoj puni doprinos u utvrđivanju zajedničkog okvira, planiranju i realizaciji aktivnosti navedenog projekta.

Tokom 2026. godine, ATCG će shodno razvojnim potrebama, razmotriti dostupnost, inicirati, planirati i realizovati druge vidove projekata tehničke pomoći, kao što su npr. projekti tehničke saradnje bilateralnog karaktera, TAIEX projekti ili drugi projekti sličnog tipa i namjene.

3. PRAĆENJE SPROVOĐENJA PROGRAMA RADA

U opštim načelima za funkcionisanje nacionalnih akreditacionih tijela, prema članu 4. stav 9. Uredbe (EZ) br. 765/2008, propisano je da „svaka država članica osigurava da njeno nacionalno akreditaciono tijelo ima odgovarajuće finansijske i ljudske resurse za pravilno izvođenje svojih zadataka, uključujući ispunjavanje posebnih zadataka kao što je rad na evropskoj i međunarodnoj saradnji u akreditaciji i aktivnostima potrebnim za podršku javne politike“.

Da bi se ispunilo ovo načelo, Akreditaciono tijelo mora imati:

- **Finansijsku stabilnost**, kako bi moglo nesmetano da izvršava svoje zadatke i investira u potrebne resurse.
- **Kontinuiranu edukaciju osoblja u skladu sa potrebama**, kako bi se osigurao razvoj kompetencija zaposlenih i spremnost za suočavanje sa novim izazovima i standardima u akreditaciji.
- **Stabilne i adekvatne radne uslove**, kako bi se stvorilo okruženje koje omogućava produktivan rad, sprječava preopterećenje zaposlenih i doprinosi njihovoj profesionalnoj posvećenosti.

Za realizaciju ovih ciljeva, osim prethodno definisanih koraka koji vode ka njihovom ostvarivanju, važno je pratiti napredak kroz postavljanje jasnih **rezultata koji se žele postići do kraja 2026. godine**. Ovi rezultati mogu se pratiti na kvartalnom, polugodišnjem ili godišnjem nivou, zavisno od prirode ciljeva. Takođe, za mjerenje efikasnosti preduzetih aktivnosti, potrebno je utvrditi **indikatore i izvore verifikacije**, putem kojih se može precizno pratiti stepen efikasnosti preduzetih aktivnosti.

Akreditacija tijela za ocjenu usaglašenosti

- **indikatori**: Broj sprovedenih postupaka početne akreditacije (4), broj sprovedenih redovnih nadzornih posjeta (36) i ponovnog ocjenjivanja (4), odnosno planira se ukupno 44 ocjenjivanja u tekućoj godini.
- **izvori verifikacije**: Registar akreditovanih tijela za ocjenu usaglašenosti, godišnji izvještaji o radu ATCG-a

U slučaju vanrednih okolnosti koje su izvan kontrole ATCG, usljed kojih bi ATCG bilo privremeno spriječeno u dosljednom sprovođenju i primjeni dokumenata, a posebno u obavljanju redovnih nadzornih posjeta na propisani način, ATCG će u tom periodu preduzeti alternativne mjere za sprovođenje aktivnosti predviđenih fazom ocjenjivanja. To uključuje upotrebu drugih prikladnih tehnika ocjenjivanja, koje omogućavaju procjenu kompetentnosti tijela za ocjenu usaglašenosti (TOU) i verifikaciju ispunjavanja svih kriterijuma akreditacije. Ove tehnike će biti primijenjene u razumnom obimu, kako bi se osigurao kontinuitet procesa akreditacije i očuvala validnost i integritet akreditacionog sistema.

Aktivnosti ATCG u cilju održavanja statusa EA MLA Sporazuma (reevaluacija)

- indikatori: održati status potpisnika EA MLA sporazuma u sljedećim oblastima: ispitne laboratorije (EN ISO/IEC 17025) uključujući laboratorije za medicinska ispitivanja (EN ISO 15189), kalibracione laboratorije (EN ISO/IEC 17025), kontrolna tijela (EN ISO/IEC 17020) i sertifikaciona tijela za proizvode (EN ISO/IEC 17065).
- izvori verifikacije: Izvještaji EA o zadržavanju statusa ATCG u oblastima akreditacije koje su obuhvaćene relevantnim sporazumom

Održavanje statusa punopravnog članstva ATCG u EA, GLOBAC

- indikatori: Status punopravnog članstva ATCG u EA i GLOBAC-u.
- izvori verifikacije: Izvještaji EA i GLOBAC o članovima i njihovom statusu članstva

Potpisivanje multilateralnog sporazuma sa Organizacijom za globalnu saradnju u akreditaciji GLOBAC

- indikatori: Status potpisnika sa organizacijom za globalnu saradnju u akreditaciji GLOBAC
- izvori verifikacije: Potpisani multilateralni sporazumi sa GLOBAC –om (u oblasti u kojima je potpisana sa EA)

Jačanje kompetentnosti osoblja koje je angažovano na poslovima akreditacije u ATCG

- indikatori: Broj radnih dana namijenjenih obuci zaposlenih i angažovanih u ATCG u Planu obuka za 2026. Godinu je minimum 10 radnih dana po zaposlenom. Planira se rast broja vodećih ocjenjivača u šemi sertifikacionih tijela za proizvode (1), kontrolnih tijela (1) i laboratorija (1), broja tehničkih eksperata u oblasti građevinskih proizvoda (1), broja tehničkih ocjenjivača u oblasti ispitivanja građevinskih proizvoda (1), tehničkih ocjenjivača za oblast hrane (1) i oblast organske proizvodnje i zaštite oznake porijekla i geografske oznake (1).
- izvori verifikacije: godišnji izvještaji o radu ATCG-a, izvještaji o sprovedenim obukama za zaposlene, sertifikati sa obuke, lista ocjenjivača i eksperata ATCG

Jačanje kompetentnosti zaposlenih, članova upravljačkih, savjetodavnih i stručnih tijela ATCG

- indikatori: Broj radionica, seminara i obuka namijenjenih članovima radnih tijela;
- najmanje 3 višednevne stručne obuke po pojedinim šemama akreditacije, namijenjene stalno zaposlenom osoblju, članovima stručnih tijela ATCG, kao i ocjenjivačima i kandidatima za ova zvanja;
- najmanje 5 obuka opšteg tipa po pojedinim temama koje direktno ili indirektno tangiraju akreditaciju i/ili ocjenjivanje usaglašenosti, namijenjene stalno zaposlenom osoblju i članovima upravljačkih i stručnih tijela ATCG;
- najmanje 5 internih stručnih obuka namijenjenih jačanju kompetentnosti i harmonizaciji rada ocjenjivača ATCG;
- najmanje 5 internih stručnih obuka namijenjenih kandidatima za ocjenjivače;
- najmanje 1 studijska posjeta predstavnika ATCG drugom nacionalnom akreditacionom tijelu u cilju poredjenja rada i razmjene iskustva.

- izvori verifikacije: godišnji izvještaji o radu ATCG-a, izvještaji sa radionica, seminara i obuka namijenjenih članovima radnih tijela i sl.

Sprovođenje interne provjere i preispitivanja od strane rukovodstva

- Indikatori: Sprovede interne provjere i preispitivanja od strane rukovodstva u tekućoj godini
- Izvori verifikacije: Zapisnici sa sprovedene interne provjere i preispitivanja od strane rukovodstva

Promocija akreditacije u organizacijama koje su TOU ili u okviru svoje organizacije imaju TOU da njihovu kompetentnost dokažu akreditacijom

- indikatori: Broj ostvarenih promocija akreditacije – minimum 8 u potencijalnim TOU
- izvori verifikacije: Zapisnik sa održanih promocija verifikovan od strane prisutnog predstavnika TOU

Jačanje administrativno-tehničkih kapaciteta ATCG

- indikatori: zasnivanje radnog odnosa savjetnika u službi za akreditaciju – odjeljenje za akreditaciju sertifikacionih tijela, računovođa koji bi istovremeno bio i službenik za javne nabavke, instaliranje i implementacija softvera
- izvori verifikacije: ugovor o radu novoangažovanih, implementacija softvera

Promovisanje akreditacije

- indikatori: Organizovanje okruglih stolova po opštim i/ili specifičnim temama akreditacije (3), promotivni događaji o značaju akreditacije povodom Svjetskog dana akreditacije, panel diskusija o izazovima u akreditaciji sa kolegama iz regiona
- izvori verifikacije: Godišnji izvještaj o radu ATCG-a

Jačanje međunarodne saradnje u oblasti akreditacije

- indikatori: Broj i vrsta aktivnosti evropskih i međunarodnih organizacija za akreditaciju na kojima su učestvovali predstavnici ATCG-a (14), broj dokumenata evropskih i međunarodnih organizacija za akreditaciju u čijem je razvoju i donošenju učestvovao ATCG
- izvori verifikacije: Godišnji izvještaji o radu ATCG-a, izvještaji sa prisustva sastancima upravljačkih i stručnih tijela evropskih/međunarodnih organizacija za akreditaciju

Ostvarivanje bilateralne saradnje ATCG sa nacionalnim akreditacionim tijelima drugih država, a naročito onih iz zemalja regiona

- indikatori: Broj i predmet sporazuma o bilateralnoj saradnji između ATCG i drugih nacionalnih akreditacionih tijela (3), broj i vrsta realizovanih zajedničkih aktivnosti

- izvori verifikacije: Godišnji izvještaji o radu ATCG-a, potpisani sporazumi o bilateralnoj saradnji sa nacionalnim akreditacionim tijelima drugih država, izvještaji o sprovedenim zajedničkim aktivnostima ostvarenim rezultatima i sl.

Oснаživanje korišćenja akreditacije u kreiranju i sprovođenju javnih politika

- indikatori: Broj i vrsta zajedničkih aktivnosti resornih ministarstava i ATCG-a na pripremi nacionalnog zakonodavstva
- izvori verifikacije: Evidencija o učešću predstavnika ATCG u radnim grupa za pripremu nacionalnog zakonodavstva, evidencija o komentarima ATCG-a na nacрте zakona i podzakonskih akata, lista nacionalnog zakonodavstva koje se poziva na akreditaciju i sl.

Praćenje i evaluaciju rada ATCG u skladu sa ovim Programom vršiće Upravni odbor ATCG kvartalno, polugodišnje ili godišnje zavisno od vrste cilja uz utvrđivanje i navođenje indikatora i izvora verifikacije pomoću kojih se može mjeriti stepen efikasnosti preduzetih aktivnosti. ATCG je dužno da Upravnom odboru, u junu i krajem decembra tekuće godine, dostavi u pisanom obliku dokaze o stepenu ispunjenosti ciljeva iz Programa rada.

U Podgorici, 15.01.2026. godine

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo ekonomskog razvoja

NAZIV PROPISA

Predlog Programa rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
 - Koji su uzroci problema?
 - Koje su posljedice problema?
 - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
 - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?
- Program rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu je godišnji strateški dokument kojim se utvrđuju i razrađuju ključne aktivnosti koje je potrebno da Akreditaciono tijelo Crne Gore sprovede u toku 2026. godine. Realizacijom ovih aktivnosti doprinosi se daljem jačanju administrativnih kapaciteta nacionalnog akreditacionog tijela, kontinuiranom razvoju sistema akreditacije u Crnoj Gori kao i njegovom prihvatanju i priznavanju na evropskom i međunarodnom nivou.
 - Shodno stavu 5 člana 13 Zakona o akreditaciji iznos sredstava za rad Akreditacionog tijela koja se obezbjeđuju iz budžeta Crne Gore određuje se na osnovu poslova utvrđenih programom i godišnjim planom rada Akreditacionog tijela, na koji saglasnost daje Vlada Crne Gore. Da bi se osigurao dalji kontinuitet rada Akreditacionog tijela Crne Gore na implementaciji Zakona o akreditaciji ("Službeni list Crne Gore", br. 054/09 od 10.08.2009 i br. 043/15 od 31.07.2015), potrebno je iz budžeta Crne Gore obezbijediti potrebna finansijska sredstva neophodna za sprovođenje aktivnosti utvrđenih Programom rada Akreditacionog tijela za 2026. godinu.
 - Neusvajanjem predmetnog akta stvorili bi se realni problemi u radu i finansiranju Akreditacionog tijela Crne Gore, a koji bi se mogli negativno odraziti na ispunjenje obaveza iz člana 77 SSP-a, odnosno obaveza koje je Crna Gora preuzela u pregovorima sa EU u okviru Poglavlja 1 – Sloboda kretanja roba. Između ostalog, došlo bi do stagnacije u razvoju administrativnih kapaciteta Akreditacionog tijela Crne Gore, do zastoja u obavljanju redovnih poslova akreditacije tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, a mogao bi biti doveden u pitanje i ostvareni status članstva Akreditacionog tijela Crne Gore u Evropskoj (European Cooperation for accreditation - EA) i međunarodnoj (Global Accreditation Cooperation Inc.) organizaciji za akreditaciju. Navedeno bi takođe imalo negativni uticaj na ostvareni status Akreditacionog tijela Crne Gore kao potpisnika multilateralnog sporazuma sa Evropskom kooperacijom za akreditaciju (EA MLA), a koji se odnosi na međusobno priznavanje ekvivalentnosti sistema akreditacije u Crnoj Gori u odnosu na sisteme akreditacije drugih država članica EU.
 - Indirektno, neusvajanje predmetnog akta bi se negativno odrazilo i na sva akreditovana tijela za ocjenjivanje usaglašenosti (laboratorije za ispitivanje i etaloniranje, medicinske laboratorije, kontrolna tijela i sertifikaciona tijela) iz razloga što Akreditaciono tijelo Crne Gore ne bi bilo u mogućnosti da na adekvatan način sprovodi redovne poslove koji se odnose na dodjeljivanje, održavanje i obnavljanje akreditacije. Izvještaji koje izdaju akreditovana tijela za ocjenjivanje usaglašenosti su osnova i preduslov za slobodan plasman i protok roba i usluga na Evropskom i globalnom tržištu.

- Oštećene strane bi indirektno bila sva potencijalna i već akreditovana tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, a samim tim i privredni subjekti i građani koji koriste njihove usluge ocjenjivanja usaglašenosti.
- Bez usvajanja Programa rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu, nacionalno akreditaciono tijelo ne bi bilo u mogućnosti da na adekvatan način odgovori potrebama tržišta i zahtjevima zainteresovanih strana, pa bi se ujedno postojeći nacionalni sistem akreditacije počeo postepeno urušavati. Uredba EU br. 765/2008, a kojom se uspostavlja sistem evropske akreditacije, pored ostalog propisuje da svaka država članica EU može imati samo jedno nacionalno akreditaciono tijelo koje će se bavi pitanjima akreditacije tijela za ocjenjivanje usaglašenosti a koje će biti pod posebnom pažnjom države u smislu obezbjeđenja adekvatnih resursa potrebnih za njegov nesmetan rad.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
 - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.
- Cilj Programa rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu jeste da se na sistematičan, koncizan i transparentan način utvrde obaveze, zadaci i aktivnosti Akreditacionog tijela koje bi vodile kontinuiranom razvoju i jačanju nacionalnog sistema akreditacije i njegovoj daljoj integraciji na evropskom i međunarodnom nivou. Takođe, cilj predmetnog dokumenta je da se stvore zakonski preduslovi za obezbjeđivanje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore potrebni za redovan rad Akreditacionog tijela Crne Gore u 2026. godini i ispunjavanje obaveza koje proističu iz ostvarenog članstva u međunarodnim organizacijama za akreditaciju.
 - Ciljevi Programa rada Akreditacionog tijela za 2026. godinu su usklađeni sa strategijama i politikama Vlade Crne Gore koje se odnose na ispunjavanje obaveza Crne Gore u procesu EU integracija, a što se prvenstveno odnosi na pregovaračko Poglavlje 1 – Sloboda kretanja roba.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
 - Obrazložiti preferiranu opciju.
- Ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema moguće je postići jedino davanjem saglasnosti Vlade Crne Gore na Predlog Programa rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu, zatim obezbjeđivanjem budžetskih sredstava potrebnih za realizaciju Programa rada (u skladu sa čl. 13 Zakona o akreditaciji), a nakon toga implementacijom predmetnog Programa rada od strane Akreditacionog tijela Crne Gore.
 - Predhodno navedena preferirana opcija je model koji se inače primjenjuje u Crnoj Gori, regionu i u zemljama članicama EU. U skladu sa Zakonom o akreditaciji (a koji je usklađen sa Uredbom EU br. 765/2008) potrebno je da se rad nacionalnog akreditacionog tijela finansijski podrži od strane države (odnosno iz državnog budžeta), a da pri tome bude garantovana njegoa nezavisnost i nepristrasnost.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Program rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu će doprinijeti:
 - jačanju administrativnih kapaciteta nacionalnog akreditacionog tijela, a samim tim i kvalitetu usluga akreditacije koje ono pruža svojim korisnicima,
 - povećanju broja akreditovanih tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, odnosno organizacija koje na kompetentan i pouzdan način sprovode poslove ispitivanja, kontrolisanja i sertifikacije,
 - razvoju novih šema akreditacije u skladu sa zahtjevima zainteresovanih strana,
 - daljem učešću Akreditacionog tijela Crne Gore u radu evropske (EA) i međunarodne organizacije za akreditaciju (Global Accreditation Cooperation Inc.), sa ciljem integracije nacionalnog sistema akreditacije u evropske i međunarodne okvire,
 - održavanju EA MLA sporazuma sa Evropskom kooperacijom za akreditaciju (EA), kako bi izvještaji i sertifikati koje izdaju akreditovana tijela za ocjenjivanje usaglašenosti iz Crne Gore bili priznati i prihvaćeni na evropskom i međunarodnom nivou kao adekvatni i pouzdani,
 - jačanju bilateralne i multilateralne saradnje sa drugim nacionalnim akreditacionim tijelima, sa ciljem razmjene znanja, iskustva i učešća u aktivnostima od zajedničkog značaja,
 - uspostavljanju i jačanju saradnje sa organima državne uprave, drugim institucijama i ostalim zainteresovanim stranama po pitanjima vezanim za akreditaciju i ocjenjivanje usaglašenosti,
 - promovisanju uloge i značaja akreditacije i sl.
- Primjena Programa rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu ne implicira troškove za građane i privredu.
- Nema troškova - vidjeti prethodni odgovor.
- Akreditacija je u načelu dobrovoljna, pa samim tim direktnog uticaja na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu nema ali sa druge strane omogućava lakši pristup privrednim subjektima ka međunarodnim tržištima.
- Program rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu neće dovesti do stvaranja biznis barijera. Akreditacija je dio infrastrukture kvaliteta svake države (zajedno sa standardizacijom i metrologijom), te kao takva predstavlja sredstvo za uklanjanje tehničkih barijera u trgovini i predstavlja osnov za slobodan protoka roba i usluga.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? obrazložiti.

- Za implementaciju Predloga Programa rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu, potrebno je obezbijediti finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore u iznosu 442.900,00 €.
- Sredstva se obezbijeduju na godišnjem nivou, a transferišu se Akreditacionom tijelu Crne Gore u 12 jednakih mjesečnih rata.
- Implementacijom Programa rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu proizilaze međunarodne finansijske obaveze u dijelu plaćanja godišnjih članarina u evropskoj (EA) i međunarodne organizacije za akreditaciju (Global Accreditation Cooperation Inc.).
- Finansijska sredstva za međunarodne finansijske obaveze u 2026. godini su planirana u okviru budžeta za 2026. godinu
- Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.
- Implementacijom Programa rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu neće se ostvariti prihod Budžeta Crne Gore.
- U cilju planiranja finansijskih sredstava za 2026. godinu, Akreditaciono tijelo Crne Gore je blagovremeno i u propisanoj formi dostavilo nadležnom Ministarstvu ekonomije detaljni obračun finansijskih izdataka potrebnih za nesmetan rad Akreditacionog tijela u 2026. godini radi njegovog objedinjavanja sa drugim budžetskim jedinicama koje su u nadležnosti Ministarstva. Pri planiranju finansijskih izdataka uzeti su prevashodno u obzir statistički podaci o visini troškova iz predhodnog perioda (npr. troškovi koji se odnose na primanja zaposlenih, visina članarina u evropskoj i međunarodnim organizacijama za akreditaciju i druge obaveze koje proističu iz članstva u ovim institucijama, troškovi zakupa poslovnog prostora, režijski troškovi, troškovi vezani za održavanje opreme i sl.), kao i realni troškovi koji se odnose na razvojnu komponentu Programa kao što su npr. troškovi prijema novozaposlenih (u skladu sa Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Pravilnikom o zaradama), troškovi obuke, nabavka opreme, razvoj softvera i sl.
- Nijesu postojale sugestije i komentari nadležnog Ministarstva ekonomskog razvoja niti Ministarstva finansija na Predlog Programa rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.
- Prilikom pripreme Predloga Programa rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu nije korišćena eksterna ekspertiza.
- U skladu sa čl.10 Odluke o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore ("Sl. list CG", br. 21/07, 13/2025, 35/2025 i 117/2025) godišnje programe rada donosi Upravni Odbor Akreditacionog tijela uz predhodnu saglasnost Vlade Crne Gore (osnivača). Nacrt Predloga Programa rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu sačinila je direktorica Akreditacionog tijela uz predhodnu komunikaciju i konsultaciju sa rukovodiocima nadležnih službi.
- Na nacrt Predloga Programa rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu nije bilo dodatnih sugestija i predloga za poboljšanjem od strane Upravnog odbora.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
 - Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
 - Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
 - Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
- Nema potencijalnih prepreka za implementaciju Programa rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu.
 - Kao što je do sada bila praksa, Direktorica Akreditacionog tijela Crne Gore će kvartalno sačinjavati informaciju o stepenu realizacije aktivnosti iz Programa rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu i o tome izvještavati Upravni odbor.
 - Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su: broj sprovedenih postupaka akreditacije; status članstva Akreditacionog tijela Crne Gore u evropskoj i međunarodnoj organizaciji za akreditaciju; status u vezi sa potpisivanjem i održavanjem EA MLA sporazuma sa Evropskom kooperacijom za akreditaciju (EA); broj stalno zaposlenog osoblja u Akreditacionom tijelu Crne Gore; broj ocjenjivača i tehničkih eksperata; broj obuka, radionica i seminara namijenjenih jačanju kompetentnosti stalno zaposlenog osoblja i eksternih saradnika (članova organa, stručnih i savjetodavnih tijela, ocjenjivača); broj realizovanih promotivnih događaja u cilju promocije uloge i značaja akreditacije; broj i sadržaj sporazuma o bilateralnoj saradnji između Akreditacionog tijela Crne Gore i drugih nacionalnih akreditacionih tijela; broj i struktura zajedničkih aktivnosti resornih ministarstava i Akreditacionog tijela Crne Gore na pripremi nacionalnog zakonodavstva; nivo digitalizacije rada Akreditacionog tijela Crne Gore i sl.
 - U skladu sa čl.10 Odluke o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore, monitoring i evaluaciju implementacije Programa rada Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu vrši Upravni odbor Akreditacionog tijela. Predlog Izvještaja o radu Akreditacionog tijela Crne Gore za 2026. godinu (a koji sadrži detaljno izvještavanje o ostvarivanju ciljeva Programa rada sa pratećim finansijskim iskazima) biće od strane Upravnog odbora u zakonski propisanom roku dostavljen nadležnom Ministarstvu ekonomskog razvoja u cilju njegovog sagledavanja i odobravanja od strane Vlade Crne Gore u svojstvu osnivača.

Mjesto i datum

Podgorica, 20.01.2026. godine

MINISTAR

Nik Gjelošhaj

